

Anexa nr. 3

la statut

Datele privind înființarea Comunei Crăcăoani, prima atestare documentară, precum și evoluția istorică

Cele mai vechi mărturii arheologice în zona Neamțului datează din epoca de piatră, iar mai apoi, multe dovezi despre istoria acestei zone se referă la civilizația geto-dacică. Primele date scrise despre existența așezărilor oamenilor din satele Comunei Crăcăoani sunt din anul 1399, într-un hrisov a lui Iuga Voievod, în care se menționează că s-au dat două sate, Muntenii și Pinteceștii de pe Râul Cracău.

Se afirmă din legende faptul că Ștefan cel Mare și alți domnitori aveau depozitele de muniție și alimente în satul Magazia, de aici fiind și explicația denumirii satului. Mulți cetățeni de pe Valea Cracăului au participat alături de Ștefan cel Mare la luptele de la Războieni contra turcilor din anul 1467, reușind totodată să alunge turcii de pe teritoriile Moldovei.

Unele documente rezultă și din recensământul locuitorilor din anul 1744, altele din registrele cu dările țăranilor către stat. Din statistica Moldovei din anul 1744 (Vicromestia), în ținutul Neamțului sunt trecuți toți locuitorii din acel an, aici fiind menționate satele Crăcăoani, Cracăul Negru și Ghindăoani. De asemenea, în Conдика Luizilor din 1803, Amorfele nr. 148 din 1855, menționează niște procese ale moșiilor Mănăstirii Buhalnița cu satele Ghindăoani, Crăcăoani, Cracăul Negru, Buhalnița, Izvorul Alb și moșiile alăturate, Bălțatești și Mânzești.

Numele de Crăcăoani vine de la Râul Cracău (cracău însemnând crac sau braț) care străbate comuna pe o lungime de 30 kilometri.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, Comuna Crăcăoani făcea parte din plasa Piatra-Muntele a județului Neamț și era formată din satele Crăcăoani, Cracăul Negru, Magazia și Ghindăoani, având în total 3.639 locuitori. Conform Anuarului Socec din anul 1925, Comuna Crăcăoani făcea parte din plasa Cetatea-Neamț a județului Neamț, având o populație de 2.770 locuitori împărțiți în satele Crăcăoani, Cracăul Negru și Magazia.

În anul 1950 comuna a fost transferată raionului Târgu Neamț din regiunea Bacău, iar în anul 1968, Comuna Crăcăoani a revenit la județul Neamț, reînființat, având componența actuală: satul Crăcăoani, satul Cracăul Negru, satul Magazia, satul Mitocu Bălan și satul Poiana Crăcăoani.

Două obiective din Comuna Crăcăoani sunt incluse în lista monumentelor istorice din județul Neamț, ca monumente de interes local:

❖ Unul este clasificat ca monument de arhitectură: Mănăstirea Horaița (secolele al XVII-lea–al XIX-lea) din satul Poiana Crăcăoani, ansamblu ce cuprinde Biserica „Botezul Domnului” (1824), Paraclisul „Sfântul Nicolae” (secolul al XVII-lea), Stăreția (începutul secolului al XX-lea) și Turnul Clopotniță (secolul al XVIII-lea, refăcut în secolul al XIX-lea),

❖ Celălalt obiectiv, clasificat ca monument memorial sau funerar, este Obeliscul Eroilor din Războiul Ruso-Turc din 1877–1878, monument ridicat în satul Crăcăoani în 1904.